

Skræddersyet eller snæversynet?

Kravspecifikationens muligheder og faldgruber

Emner

1. Er ordregivers ret til at afgrænse sit behov under pres?

- Hvad skal kravspecifikationen kunne?
- Retspraksis om ordregivers adgang til selv at specificere sit behov

2. DYKA *revisited*

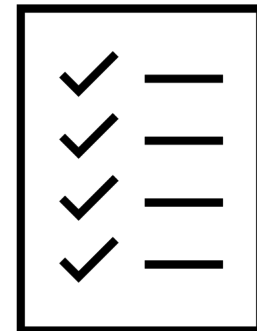
- Betonrør, robotter, nummerplader og lærketræ – hvor går grænsen?
- Er der en særligt dansk variant af EU-Domstolens praksis?
- Fremtidens kravspecifikation - debat

Er ordregivers ret til at afgrænse sit behov under pres?

Kravspecifikationens praktiske funktion

- **Kravene til den udbudte løsning**
  - **Tekniske krav** (fx materialer, funktionalitet, kvalitet)
  - **Funktionelle krav** (fx hvilke opgaver produktet/tjenesten skal kunne løse)
  - **Juridiske og regulatoriske krav** (fx miljøstandarder, certificeringer)
  - **Drifts- og vedligeholdelseskrav** (fx support, serviceaftaler, garantier)
- Kravene skal være saglige og proportionale
- Klare, præcise og entydige formuleringer
- Sammenhæng mellem krav, evalueringskriterier og kontrakt.

Kravspecifikationens retlige ramme

- **Udbudslovens § 40, stk. 4:** *"De tekniske specifikationer skal give økonomiske aktører lige adgang til udbuddet og må ikke bevirke, at der skabes ubegrundede hindringer for, at et udbud åbnes for konkurrence"*
- **Forarbejderne:** *"Bestemmelsen er et udtryk for ligebehandlingsprincippet i § 2, hvorefter ensartede forhold ikke må behandles forskelligt, og at forskellige forhold ikke må behandles ensartet, medmindre en sådan forskellig behandling er objektivt begrundet og proportionalt. Som følge heraf kan ordregiveren fastsætte de tekniske specifikationer, således det alene er visse økonomiske aktører, der har adgang til udbuddet, hvis disse krav er saglige".*
- Det følger af udbudslovens § 40, stk. 1, at ordregiver skal anvende de tekniske specifikationer, som fremgår af bilag VII til udbudsdirektivet

Kravspecifikationens retlige ramme

Definition på tekniske specifikationer - Bilag VII til 2014-direktivet

Offentlige bygge- og anlægskontrakter

Samtlige tekniske forskrifter, der navnlig findes i udbudsdokumenterne, og som fastlægger krævede egenskaber for et materiale, et produkt eller et indkøb således, at de opfylder kravene til den anvendelse, som den ordregivende myndighed har bestemt dem til. Disse egenskaber omfatter miljø- og klimapræstation, udformning til alle behov (herunder adgang for handicappede), overensstemmelsesvurdering, funktionsdygtighed, sikkerhed eller dimensioner, herunder procedurer for kvalitetssikring, terminologi, symboler, afprøvning og afprøvningsmetoder, emballering, mærkning og etikettering, brugsvejledning samt produktionsprocesser og -metoder. De omfatter ligeledes regler for projektering og omkostningsberegning, betingelser for afprøvning, kontrol og aflevering af bygge- og anlægsarbejder samt konstruktionsteknik og konstruktionsmetoder samt alle andre tekniske betingelser, som den ordregivende myndighed ved almindelige eller særlige bestemmelser kan fastsætte vedrørende de færdige arbejder og de materialer eller dele, der indgår deri.

Offentlige vareindkøbs- eller tjenesteydelseskontrakter

En specifikation i et dokument, som fastlægger krævede egenskaber ved et produkt eller en tjenesteydelse, som f.eks. kvalitetsniveau, miljø- og klimapræstation, udformning til alle behov (herunder adgang for handicappede), overensstemmelsesvurdering, funktionsdygtighed, brugen af produktet, sikkerhed, dimensioner, herunder forskrifter, der vedrører handelsbetegnelse og terminologi for produktet, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning og etikettering, brugsvejledning, produktionsprocesser og -metoder på et hvilket som helst tidspunkt i indkøbets eller tjenesteydelsens levetid samt procedurer for overensstemmelsesvurdering

Kravspecifikationens retlige ramme

- Det følger af udbudslovens § 41, stk. 1, at de tekniske specifikationer skal udarbejdes på **en af følgende måder**:
  1. ved at beskrive funktionskrav eller krav til funktionsdygtighed, tekniske krav eller andre krav, forudsat at beskrivelsen er så præcis, at ansøgere og tilbudsgivere kan identificere kontraktens genstand,
  2. ved at henvise til en eller flere standarder, hvor henvisningen skal efterfølges af udtrykket "eller tilsvarende", eller
  3. som en kombination af disse.

Skræddersyet kravspecifikation

- Klagenævnet for Udbuds kendelse af 14. marts 2011 – Virklund Sport A/S mod Vejle Kommune
  - Offentlig licitation (tilbudsloven) af udskiftning af sportsgulve i fire idrætshaller.
  - Ordregiver havde forinden gennemført en begrænset licitation af samme entreprise, der blev annulleret efter, at kontrakten var blevet tildelt Unisport Scandinavia ApS.
  - I licitation nr. 2 valgte Virklund Sport A/S ikke at afgive tilbud, idet virksomheden fandt, at der reelt kun var en enkelt anden virksomhed, som havde mulighed for at afgive et konditionsmæssigt tilbud – nemlig Unisport Scandinavia ApS, der havde vundet det første udbud.
  - Unisport Scandinavia ApS afgav også tilbud på licitation nr. 2 og vandt.
  - Den anden tilbudsgiver var ukonditionsmæssig.

Skræddersyet kravspecifikation

- **Klagenævnet udtalte:** *"Det vide skøn som ordregiver har ved fastsættelsen af krav til udbudte ydelser, skal således udøves under hensyn til målet om en effektiv konkurrenceudsættelse, der sikrer ligebehandling af mulige tilbudsgivere"*
- *"Indklagedes fastsættelse af **meget specifikke konstruktionskrav** i licitationsbetingelsernes pkt. 4.2 og 4.4, svarende til det gulv Unisport Scandinavia havde tilbudt under den første licitation, kombineret med et samtidigt krav om dokumentation for overholdelse af EN 14 904 i pkt. 4.1, indebærer, at **kun virksomheder, der som Unisport Scandinavia ApS allerede havde fået testet et produkt med den krævede konstruktion, havde mulighed for at afgive tilbud.**"*
- *"Indklagede har **ikke kunnet påvise andre udbud**, hvor indklagede selv eller andre offentlige eller private ordregivere har stillet krav til sportsgulve svarende til, hvad indklagede har krævet under den anden licitation."*

Skræddersyet kravspecifikation

- **Klagenævnet (fortsat):**
- *”Under de foreliggende omstændigheder **påhviler det indklagede at påvise, at der er sådanne særlige fordele ved den udbudte tekniske konstruktion** i forhold til andre tekniske konstruktioner og dimensioner, som kunne tilbydes af andre leverandører end Unisport Scandinavia ApS, at det til trods for den konkurrencebegrænsende virkning af kravene **var sagligt begrundet og proportionelt at stille krav som sket.** Indklagede har ikke været i stand til at godtgøre dette”.*

Skræddersyet tilbudsliste

- Klagenævnet for Udbuds kendelse af 23. marts 2011 - AV-form A/S mod 12-by-gruppens Indkøbscentral
- Udbud af en rammeaftale om løbende levering af formnings- og beskæftigelsesmaterialer.
- Tilbudslisten bestod af 2.869 varenumre, heraf var 1.678 varenumre markeret som obligatoriske leverancer.
- Det fremgik af udbudsbetingelserne, at tilbudsgiver som
  - 1) minimum **skulle føre samtlige af de varegrupper, der var omfattet af tilbudslisten, og**
  - 2) tilbudsgiver **skulle afgive tilbud på samtlige de enkelte varelinjer, der var markeret som obligatoriske.**

Skræddersyet tilbudsliste

- Alene Creative Company A/S afgav tilbud.
- AV-form A/S klagede og gjorde gældende, at **tilbudslisten var udarbejdet på grundlag af Creative Company A/S' katalog** snarere end ud fra en selvstændig vurdering af indklagedes egne behov, samt at tilbudslisten indeholdt produkter, **som kun var udbudt af Creative Company A/S.**
- Indklagede forsvarede sig med, **at tilbudslisten var udformet ud fra saglige overvejelser om det fremtidige anskaffelsesbehov.** Tilbudslisten var fastlagt ud fra en drøftelse med de relevante brugergrupper og sammenholdt med tilgængelige oplysninger i indklagedes handelssystem vedrørende tidligere indkøbte produkter.

Skræddersyet tilbudsliste

Klagenævnet udtalte:

- Indklagede fandtes **ikke** at have tilbagevist ”**rækken af stærke indicier for, at tilbudslisten var udformet, så den fremstod som udarbejdet på baggrund af Creative Company A/S’ katalog**”, og at tilbudslisten ”i et vist omfang” indeholdt varenumre, som **kun vanskeligt kunne leveres af andre** end Creative Company A/S, herunder ift obligatoriske varenumre.
- Klagenævnet lagde til grund, at den **eneste forskel mellem tilbudslisten og Creative Company A/S’ kataloger er det tilføjede »ca.« foran en del af mængdeangivelserne [...]**.
- Tilbud, der ikke indeholder de obligatoriske varenumre, var ukonditionsmæssige.
- *”Indklagede har handlet i strid med ligebehandlingsprincippet ved at udforme tilbudslisten som sket og ikke at søge Creative Company A/S’ konkurrencefordel mindsket ved **fx at gøre det muligt at afgive tilbud, hvor ikke alle obligatoriske varelinjer var udfyldt, eller på anden måde.**”*

De brede autoværn

- Klagenævnet for Udbuds kendelse af 15. oktober 2014, Saferoad RRS GmbH mod Vejdirektoratet
- Offentligt udbud efter udbudsdirektivet om levering af autoværn mv. til en motorvejsstrækning
- En række generelle krav til autoværn, herunder:
  - *Motorvejens midterrabat: H1, W4, A med systembredde på **minimum 400 mm***
  - *Motorvejens yderrabat: H1, W5, A med systembredde på **minimum 400"***
- Klager påstod bl.a., at mindstekravene til autoværnets bredde var usaglige og udgjorde en hindring for konkurrencen med det formål at favorisere den valgte tilbudsgiver

De brede autoværn

- **Klagenævnet udtalte:**

- *”Ordregivere har et **overordentligt vidt skøn** ved fastsættelsen af krav til udbudte ydelser. **Det står herunder som udgangspunkt ordregiver frit, om opfyldelse af ordregivers ønsker skal ske ved at fastsætte funktionskrav, eller der i stedet skal udformes detaljerede tekniske krav og herunder mindstekrav til tilbuddene.** Det vide skøn, ordregivere har ved fastsættelse af krav til udbudte ydelser, skal dog udøves **under hensyn til målet om en effektiv konkurrenceudsættelse, der sikrer ligebehandling af mulige tilbudsgivere [...]***
- *Herefter, og **da klagenævnet ikke erstatter indklagedes skøn om, hvordan indklagedes krav og ønsker til den udbudte ydelse bedst og mest hensigtsmæssigt tilgodeses, er der efter en umiddelbar vurdering ikke udsigt til, at påstand 1 vil blive taget til følge.**”*

”Fabrikatforbuddet”

- Hvad må man ikke? (udbudslovens § 42)
  - Angive et bestemt fabrikat, oprindelse eller fremstillingsproces, som kendetegner en bestemt økonomisk aktør
  - Henvise til et bestemt varemærke eller patent eller en bestemt type, oprindelse eller produktion, der favoriserer visse aktører
  - Bortset fra særlige tilfælde, hvor beskrivelse af kontraktens genstand ikke kan lade sig gøre foruden, og kun med tilføjelsen af ”eller tilsvarende”

Inspirationslisten

Klagenævnet for Udbuds kendelse af 11. oktober 2019 – Kinnarps A/S mod Region Hovedstaden

- Tre miniudbud iværksat under to dynamiske indkøbssystemer vedrørende lamper og møbler til Rigshospitalets nyopførte "Nordfløjen".
- Udbudsmaterialet indeholdt en række mindstekrav til lamperne, ligesom udbudsmaterialet indeholdt en "**inspirationsliste**".
- Inspirationslisten omfattede en række lamper af fabrikatet Flos med angivelse af designer.

Klagers påstand:

- *Region Hovedstaden har handlet i strid med udbudsloven [...] i forbindelse med udbuddet af en kontrakt om levering af lamper [...], idet Region Hovedstaden har **fastsat tekniske specifikationer (herunder mindstekrav til mål og produktgaranti samt ønsker om lamper med ét bestemt design beskrevet med angivelse af produktnavn og navn på designer)**, som ikke er sagligt begrundet og proportionale med kontraktens værdi og mål og derfor medfører en kunstig indsnævring af konkurrencen.*

Inspirationslisten

Klagenævnet udtalte:

- ”Klagenævnet finder under hensyn til de detaljerede mindstekrav og ønsker i forbindelse med indkøbet af lamper, hvor regionen som en del af udbudsmaterialet tillige medtog en såkaldt ”Inspirationsliste” med nærmere specificerede Flos-arbejdslamper og -pendler, at de fastsatte krav og ønsker har været egnede til at begrænse konkurrencen under miniudbuddet. **Det påhviler under disse konkrete omstændigheder Region Hovedstaden at løfte bevisbyrden for, at der har foreligget saglige og proportionale grunde for at fastsætte disse bestemmelser i udbudsmaterialet, jf. lovbemærkningerne til udbudslovens § 40.**
- Region Hovedstaden har ikke løftet denne bevisbyrde. Klagenævnet har lagt vægt på formålet med indkøbet og karakteren og indholdet af de fastsatte ønsker og krav. Det er indgået i vurderingen, **at regionen ikke har givet nogen funktionel eller anden saglig begrundelse for de fastsatte krav til længden af lampearmen på arbejdslamperne.** Regionen har heller ikke løftet bevisbyrden for, at der har foreligget et sådant særligt tilfælde, at det har været nødvendigt at henvise til **Floslamper for en tilstrækkelig nøjagtig og forståelig beskrivelse af kontraktens genstand, jf. udbudslovens § 42, stk. 2.**”

DYKA *revisited*

Materialekrav tidligere

- Klagenævnets kendelse af 20. september 2010, Scan-Plast A/S mod Herning Kommune
  - Begrænset licitation (tilbudsloven) vedrørende opførelse af en toiletbygning ved Holtbjerg Sø i Herning Kommune. Af "Funktions- og materialebeskrivelsen" fremgik: *"Bygningen skal opføres med naturlig træfacadebeklædning udvendigt som lærke træ."*
  - Klageren udfordrede, at kravet om, at den udvendige facadebeklædning skulle være "som lærke træ" var i strid med ligebehandlingsprincippet.
- **Klagenævnet:** *"Indklagedes konkrete henvisning til »som lærke træ«, må anses for en henvisning til, at indklagede ønskede bygningen beklædt med træ, og at det træ, der anvendtes, havde de egenskaber, som lærke træ har. Dette er ikke en overtrædelse udbudsreglerne om henvisning til referenceprodukter. Påstanden tages derfor ikke til følge."*

Materialekrav anno 2025

- EU-Domstolens dom af 16. januar 2025 i sag C-424/23, DYKA Plastics NV
  - Tvist mellem DYKA Plastics NV (klager) og Fluvius System Operator CV (ordregiver)
  - Fluvius' udbud af kloakeringsarbejde indeholdt krav om anvendelse:
    - Stentøjsrør til spildevand
    - Betonrør til regnvand
  - DYKA, producent af kunststofrør, mente kravene var i strid med udbudsdirektivets artikel 42 (udbudslovens § 42)
  - DYKA anlagde sag ved belgisk domstol, der forelagde spørgsmålet for EU-Domstolen

Klagers påstand:

- Ordregiver havde udelukket kunststofrør uden at give mulighed for alternative materialer
- Henvisningen til bestemte materialer (stentøj og beton) var ikke ledsaget af "eller tilsvarende"
- DYKA mente, at dette indskrænkede konkurrencen og favoriserede visse aktører

Materialekrav anno 2025

- **Domstolens vurdering**
- **Artikel 42, stk. 3 (udbudslovens § 41):**
  - Listen over måder at formulere tekniske specifikationer på er udtømmende
  - Ordregiver skal benytte én af de metoder, fx funktionelle krav eller henvisning til standarder
- **Artikel 42, stk. 4 (udbudslovens § 42, stk. 2):**
  - Krav om anvendelse af et bestemt materiale betragtes som henvisning til en "type" eller en "bestemt produktion"
  - Det er kun undtagelsesvis tilladt at angive bestemte materialer
  - To undtagelser:
    - 1) Kontraktens genstand gør det berettiget
    - 2) En tilstrækkelig nøjagtig og forståelig beskrivelse af kontraktens genstand ikke kan lade sig gøre (skal efterfølges af ordene "eller tilsvarende")

En særlig dansk variant?

- Klagenævnets kendelse af 11. juli 2025, Ketner-Utsch A/S mod Skatteforvaltningen v/Motorstyrelsen
- Udbud af produktion og levering af nummerplader og tilknyttede ydelser (udbud med forhandling).

Klagers påstande 2 og 3:

- Ordregiver havde handlet i strid med udbudsreglerne (DYKA) ved at stille krav om, at de tilbudte nummerplader skulle bestå af en aluminiumsplade fremstillet af aluminiumbånd.
- Angivelsen skulle have været ledsaget af formuleringen ”eller tilsvarende”

En særlig dansk variant?

- **Klagenævnets vurdering**
- DYKA-dommen vedrører udbud af bygge- og anlægsarbejder, men dommens konklusioner må også gælde for varekøb
- Udbudslovens § 42, stk. 2, skal forstås i overensstemmelse med udbudsdirektivet. Bestemmelsen indeholder herefter to undtagelser (trods ordlyden og forarbejderne)
  - 1) Kontraktens genstand gør det berettiget
  - 2) En tilstrækkelig nøjagtig og forståelig beskrivelse af kontraktens genstand ikke kan lade sig gøre (skal efterfølges af ordene ”eller tilsvarende”)
- Forbuddet mod henvisning til bestemte materialer gælder alene materialer i produkter, der fremkommer ved en produktionsmæssig bearbejdning, og **som ikke er almindeligt (naturligt) forekommende materialer, der er tilgængelige for samtlige tilbudsgivere**

En særlig dansk variant?

- **Klagenævnets konklusion**
- Klagenævnet fandt ikke, at der konkret var tale om naturligt forekommende materiale, da nummerplader fremstilles af aluminiumsbånd, der valeses til den ønskede tykkelse og bredde, og da nummerplader også består af legeringer.
- Kravet om en aluminiumsplade fremstillet af aluminiumsbånd er en uundgåelig følge af kontraktens genstand
  - Klagenævnet henviser til et cirkulære fra 1995, hvorefter nummerplader skal fremstilles af aluminium påsat et reflekterende materiale
- Motorstyrelsen var derfor berettiget til at stille kravet samt at undlade at "eller tilsvarende".

Fabrikatforbuddet anno 2026

- Kendelse af 27. februar 2026, Elster-Instromet A/S mod Evida Service A/S
- Udbud af BMR-stationer til kontrol, dokumentation og sikring af kvaliteten af biogas, udbudt som udbud med forhandling efter forsyningsvirksomhedsdirektivet.
- Klagens påstand 3: At der i de tekniske specifikationer ulovligt var henvist til *konkrete produkt- og producentnavne*, uden at kontraktens genstand gjorde det berettiget og uden at tilføje "eller tilsvarende".

Præmisser:

- *Vedr. de tekniske specifikationer*: Ordregiver fandtes ikke at have løftet bevisbyrden for, at kontraktens genstand gjorde det berettiget at henvise til specifikke producenter i kravspecifikationen. Desuden blev der lagt vægt på, at der var angivet produktnavne som eksempler, hvilket klagenævnet forstod således, at produktnavne ikke var nødvendige.

Betonrør, robotter, nummerplader og lærketræ – hvor går grænsen?

EU-Domstolens dom af 16. april 2026 i sag C-568/24, Sof Medica

- Krav om kirurgisk robot af ”modulær type” (dvs. ikke ”monoblok typen”).
- Der blev identificeret mindst tre producenter af denne type robot i markedsdialogen

Præjudiciel forelæggelse:

1. Er der pligt til at begrunde de tekniske specifikationer i udbudsmaterialet og
2. Betyder artikel 42, stk. 1, stk. 3 litra b) og stk. 4, at krav vedrørende ”modularitet og mobilitet, vægt, pladsbehov samt placeringen af armene på den kirurgiske robot skal ledsages af ”eller tilsvarende”.

Præmisser:

Ingen pligt til at begrunde tekniske specifikationer:

”Gennemsigtighedsprincippet er [...] begrænset til at kræve, at udbudsdokumenterne skal være klare, præcise og utvetydige, uden at gå så vidt som til at kræve, at de ordregivende myndigheder på tidspunktet for offentliggørelsen af den pågældende udbudsbekendtgørelse specifikt skal angive alle de objektive begrundelser, der ligger til grund for hver teknisk specifikation, som er nævnt i udbudsbetingelserne.”

Betonrør, robotter, nummerplader og lærketræ – hvor går grænsen?

EU-Domstolens dom af 16. april 2026 i Sag C-568/24, Sof Medica

- **Krav om "eller tilsvarende" ved produkttypespecifikke krav:**
- *"Artikel 42, stk. 3 [...] opregner udtømmende de metoder til formulering af de tekniske specifikationer, der skal fremgå af udbudsdokumenterne, uden at der fastlægges en rangorden mellem disse metoder."* (pr. 51)
- *Når en ordregivende myndighed affatter tekniske specifikationer i overensstemmelse med den metode, der er fastsat i samme artikel 42, stk. 3, litra b), skal hver henvisning til sidstnævnte bestemmelse ledsages af angivelsen "eller tilsvarende" (pr. 52).*
- *Artikel 42, stk. 4 "principielt forbyder, at der i de tekniske specifikationer medtages en henvisning til »et bestemt fabrikat, en bestemt oprindelse eller en bestemt fremstillingsproces, som kendetegner de produkter [...], som en bestemt økonomisk aktør leverer«, eller til »en bestemt type [...] eller til en bestemt produktion med det resultat, at visse virksomheder eller varer favoriseres eller elimineres«. Sådanne henvisninger bidrager nemlig ikke til åbningen af den pågældende offentlige kontrakt for konkurrence, men har snarere til følge, at konkurrencen begrænses [...]" (pr. 54)*

Betonrør, robotter, nummerplader og lærketræ – hvor går grænsen?

EU-Domstolens dom af 16. april 2026 i Sag C-568/24, Sof Medica

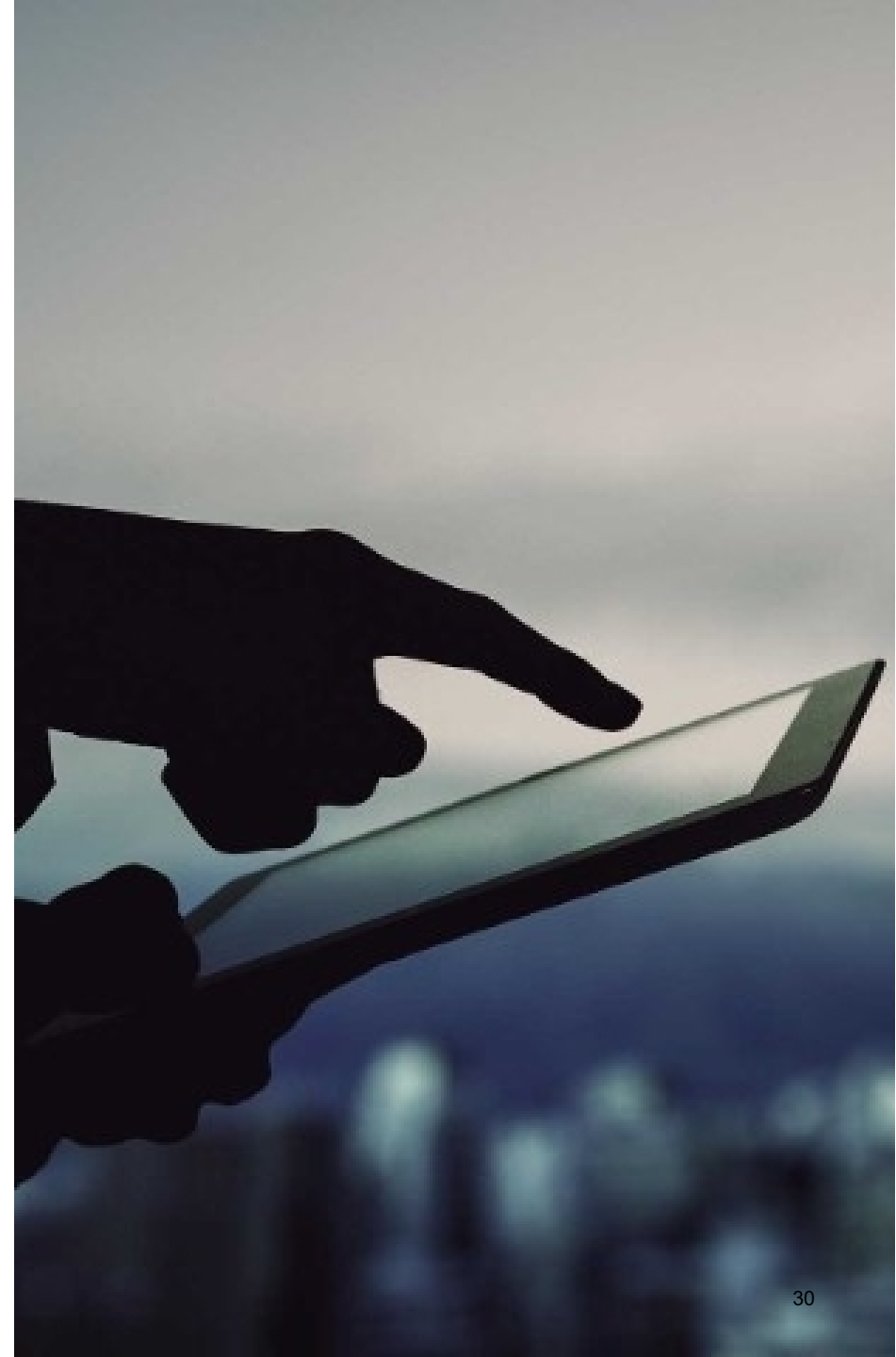
- Der er dog to undtagelser: (i) Ikke i sig selv gør det muligt at give en tilstrækkelig præcis og forståelig beskrivelse af kontraktens genstand eller (ii) berettiget i lyset af kontraktens genstand (pr. 55-56)
- Kravene om *"den modulære og mobile karakter, vægten, pladsbehovet samt placeringen af armene vedrører "en type" produkt eller "en bestemt produktion", der kan "have til formål at begunstige eller udelukke visse virksomheder eller visse produkter" [,.], idet de nævnte krav fører til udelukkelse af virksomheder, der leverer kirurgiske robotter af monoblok-typen eller kirurgiske robotter af modulær type, som overskrider den maksimale vægt og/eller det maksimale gulvpladsbehov". (pr. 61)*
- Det påhviler den nationale ret at undersøge, om kravene uundgåeligt følger af kontraktens genstand. Kun i den situation kan den ordregivende myndighed *"indføre sådanne krav uden at disse ledsages af angivelsen "eller tilsvarende"*. (pr. 62)

Betonrør, robotter, nummerplader og lærketræ – hvor går grænsen?

Vigtige pointer

- Forsigtighed ved anvendelse af krav om materialer
- Forskel på naturligt forekommende materialer og krav, der omfatter en produktionsmetode
- Pas på med tekniske krav, der beskriver konkrete produkttyper
- Vær særligt opmærksom på, om kravet udelukker visse aktører
- EU-Domstolen synes at foretrække funktionskrav.

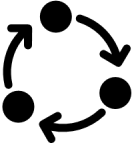

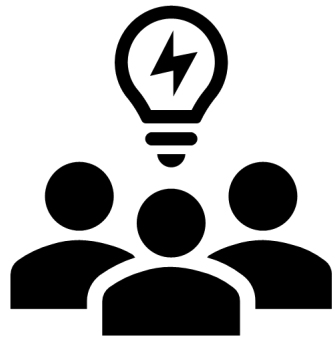
Hvor står vi så nu?

- **Er udbudsdirektivets artikel 42, stk. 3 korrekt implementeret i dansk ret?**
  - Udbudslovens § 41, stk. 1 omfatter: nr. 1 "funktionskrav" og "tekniske krav" og nr. 2 "standarder" med tilføjelsen "eller tilsvarende"
  - Udbudsdirektivets artikel 42, stk. 3, litra b) omfatter både "tekniske specifikationer" og "standarder" – og hver henvisning skal efterfølges af udtrykket "eller tilsvarende", jf. tillige Sof Medica, pr. 52 (se dog også pr. 53)
  - Betyder (vel?) i praksis, at udgangspunktet er enten (i) funktionskrav/funktionelle krav, (ii) "tekniske specifikationer", eller (iii) standarder, idet (ii) og (iii) skal ledsages af "eller tilsvarende" (medmindre kontraktens genstand begrundet undladelse af "eller tilsvarende").
- **Hvornår finder "fabrikatforbuddet" anvendelse?**
  - Alle krav, der kendetegner/favoriserer bestemte produkter og/eller aktører?
  - Alt, måske bortset fra naturligt forekommende materiale?

Fremtidens kravspecifikation

- Full circle eller tilbage til start?
- Vil Klagenævnet få os tilbage til start med en (ny) fortolkning af, hvilke krav der er begrundet i kontraktens genstand?

- Hvad tænker I ?

HORTENDAHL

Tak for i dag!

Philip Heymans Allé 7
2900 Hellerup

+45 33 34 40 00

info@hortendahl.dk

www.hortendahl.dk

HORTENDAHL

Kontakt

Annemette Thorgaard
Advokat/Partner
Dir: +45 25 10 05 88
Mob: +45 88 91 98 88
E-mail: amt@hortendahl.dk

Annelouise Dalgaard Pedersen
Advokat/Partner
Tel.: +45 52 34 41 28
E-mail: adp@hortendahl.dk

Malene Roose Bagh
Advokat (L), LL.M./Partner
Dir: +45 88 91 98 05
Mob: +45 25 43 03 05
E-mail: mrb@hortendahl.dk

Philip Heymans Allé 7
2900 Hellerup

+45 33 34 40 00

info@hortendahl.dk

www.hortendahl.dk